

Unga chefers arbete och arbetsmiljöarbete

Christina Björklund

Hanna Irehill

UNG OCH CHEF

En guide till organisationer som vill ta tillvara på unga chefers potential

Unga chefers arbete och arbetsmiljöarbete

Christina Björklund & Hanna Irehill

Projektledare, Docent Christina
Björklund, Karolinska Institutet
Docent Pernilla Bolander,
Handelshögskolan I Stockholm
Professor Gerry Larsson,
Försvvarshögskolan
Professor Gunnar Bergström

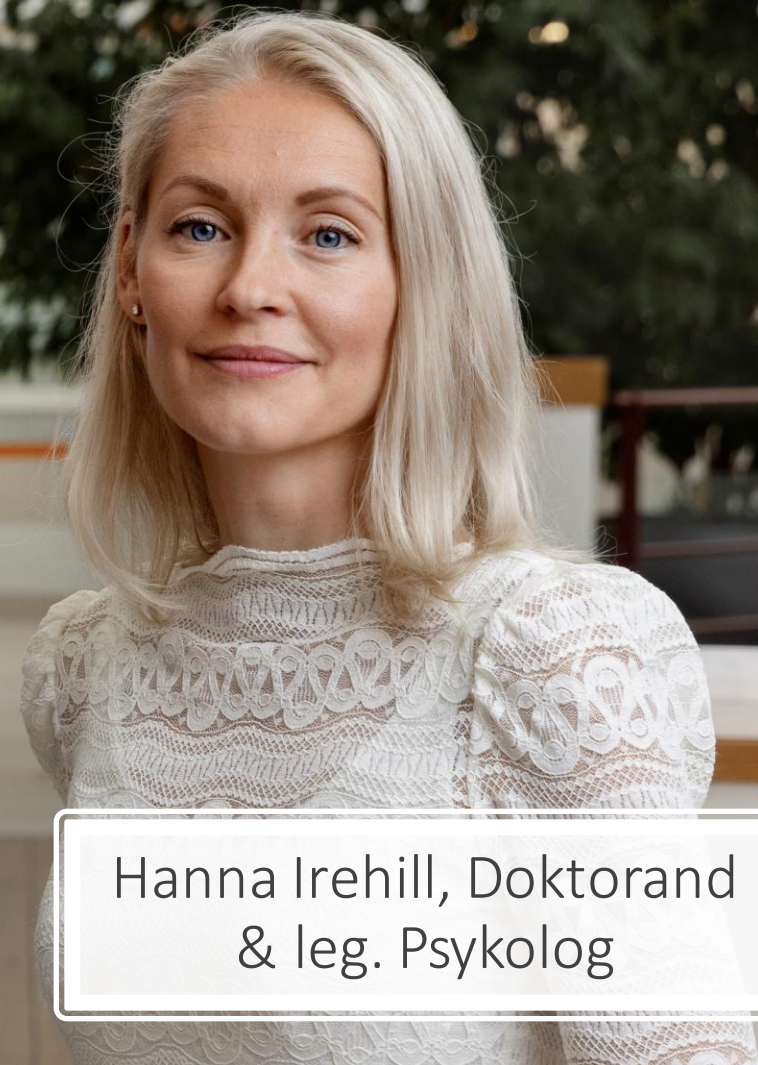

Robert Lundmark, Docent
& leg. Psykolog

Susanne Tafvelin,
Projektledare, Docent & leg.
Psykolog

Hanna Irehill, Doktorand
& leg. Psykolog

Unga chefers förutsättningar: att leda med och mot god arbetsmiljö

ENKÄT studie

En kartläggning av unga chefers arbetsmiljö, hälsa, förutsättningar och ledarskap

- SCB: yngre och äldre chefer
- Privat sektor
- 2 mättillfällen (N=1033)

INTERVJU studie

Vad kan arbetsgivare göra för att ge unga chefer förutsättningar att vidmakthålla hälsa och vilja att utvecklas vidare i chefsrollen?

- 3 Samarbetsorganisationer: Bygg, Service, IT
- 38 intervjuer med unga chefer, HR, medarbetare och unga chefers chefer

Samarbetsorganisationer

Bygg
(regional)

IT
(nationell)

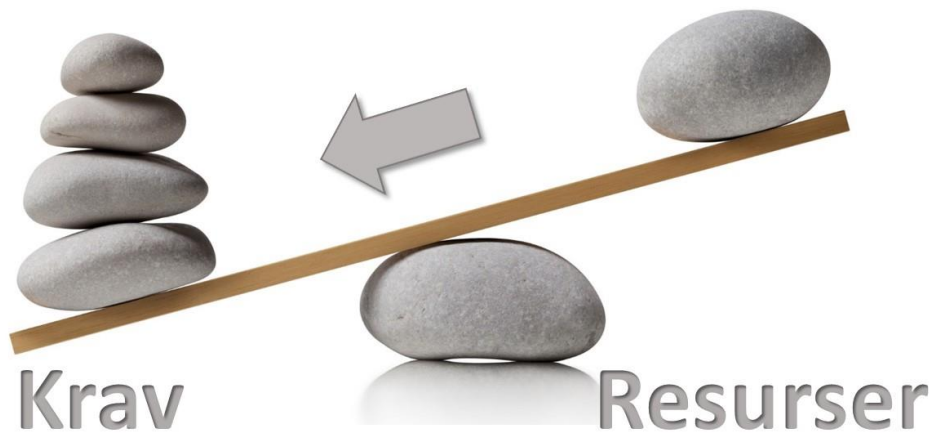

Service
(global)

Resultat från enkätstudien

Unga chefers arbetsmiljö

Unga chefer skattar sin arbetsmiljö sämre i form av:

- högre emotionella krav
- rollen som konfliktfylld (uppgifter) och otydlig
- lägre stöd från organisationen

Unga chefers hälsa

Unga chefer skattar sitt välmående sämre än äldre chefer.

- lägre **vitalitet**
- högre grad av **utbrändhet**

A top-down view of a woman with dark hair, wearing a white shirt and a black watch, sitting at a white desk. She is using a silver laptop. To her left is a spiral-bound calendar for September 2015 with a black pen resting on it. A pair of glasses is on the desk to the left of the laptop. A small green plant in a white pot is on the desk to the right of the laptop. The background is a plain white wall.

Unga kvinnor i chefsroll

- Högre emotionella krav
- Mindre möjligheter att påverka
- Lägre organisatoriskt stöd
- Skattar sin hälsa sämre än unga män i chefsposition

Vilken betydelse har arbetsmiljön för unga chefers ledarskap?

Konstruktivt ledarskap formas av:

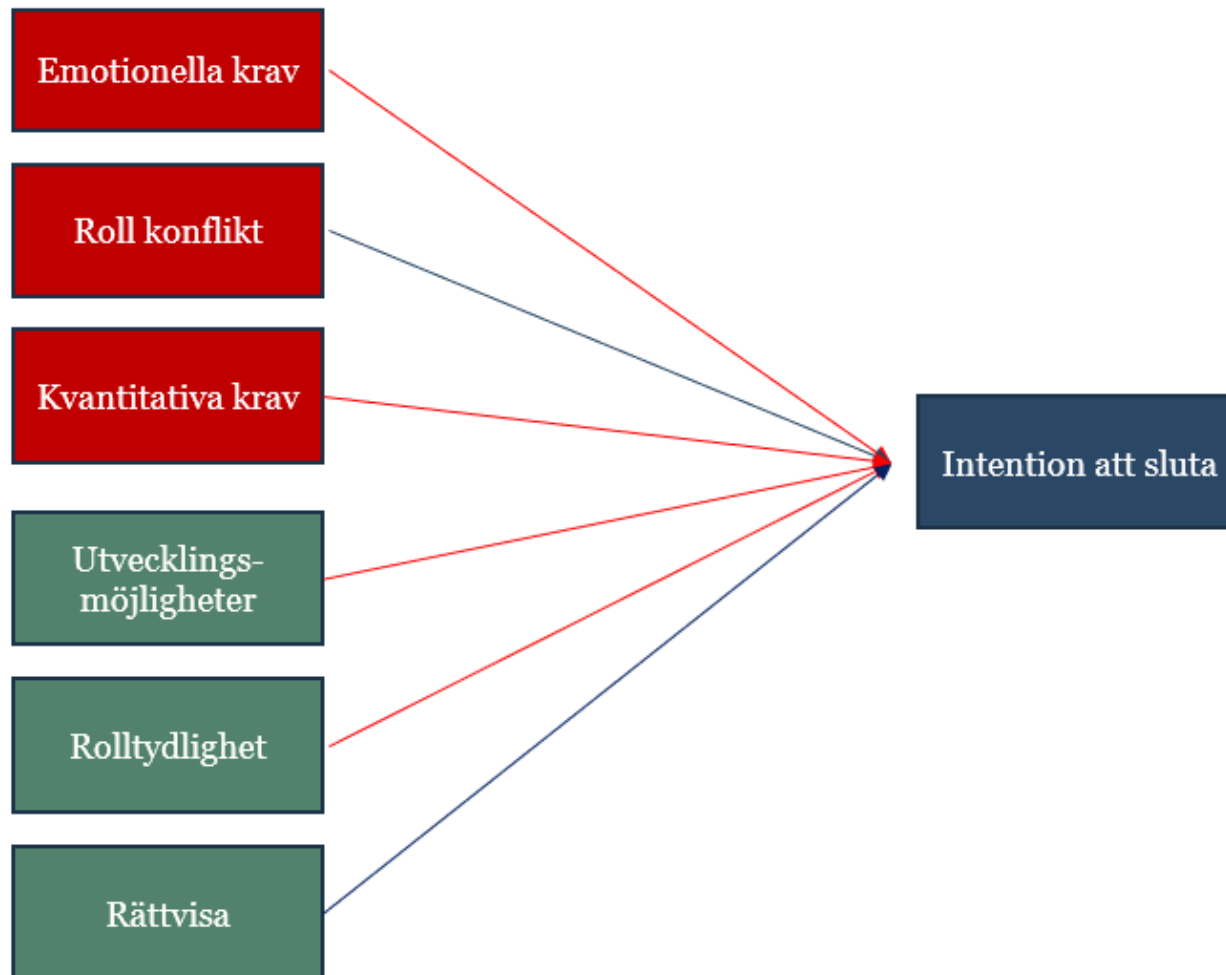
- Rolldydighet
- Utvecklingsmöjligheter
- Stöd från kollegor

Rolldydighet är viktigare för unga chefer jämfört med sina äldre kollegor för att kunna agera konstruktivt i ledarrollen

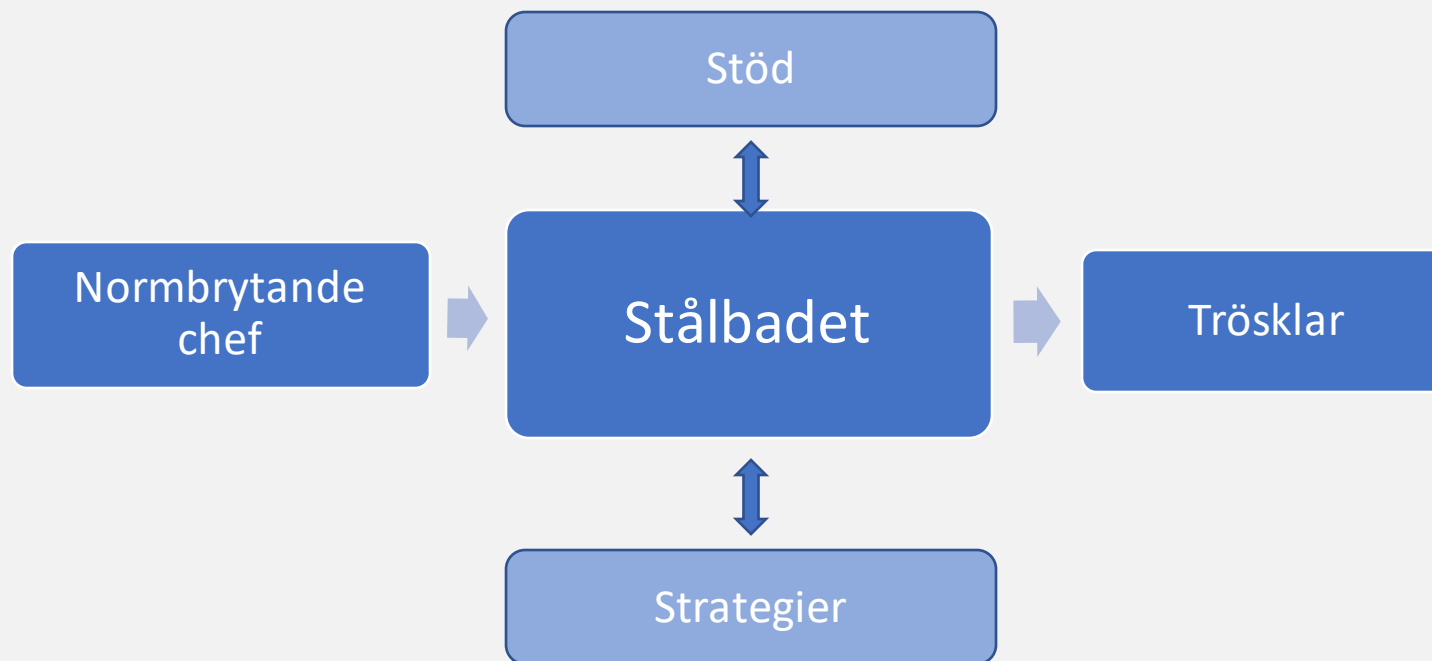
Varför slutar unga chefer?

Resultat från
fallstudien

Sammanfattande modell för alla tre branscher

RESULTS

Visst vill jag vara chef!
Unga chefer ur ett
individ och
organisationsperspektiv.

Unga chefers självskattningar psykisk hälsa

- De äldre chefsgrupperna skattade sin psykiska hälsa bättre
- Högre risk för unga chefer att vara stressade, deprimerade och vara utmattade

Data från KI, 3 634 chefer inom privat sektor varav 325 unga (upptill 29 år)

Unga chefers självskattningar av sitt ledarskap

- Unga cheferna (29 år eller yngre) bedömde sitt egna ledarskap mer negativt (lägre på UL) än medelålders (30–50 år) och äldre (51 och äldre)
- Unga cheferna inom privat sektor skattade sitt ledarskap (UL) högre jämfört med unga chefer i offentlig sektor
- Manliga ledare skattade sig högre i destruktivt ledarskap jämfört med kvinnliga chefer

Data från FHS, 7 743 chefer

Medarbetares skattningar av unga chefer

- Äldre chefer skattades lägre (UL) än yngre och medelålders (av samtliga grupper)
- Yngre och kvinnor använde sig i större utsträckning av en utvecklande ledarstil (snarare än konventionell eller destruktiv)
- Kvinnors ledarbeteenden och resultat skattades högre än mäns

Data från FHS, 97 000 medarbetare

Utmaningar och faktorer som utgör hinder

- **Bemötande:** Fördomar, åldersdiskriminering och kulturkrockar
- **Balans mellan fritid och arbete** (under en period då många t.ex. startar familj och har små barn)
- Underskattande av mängd och svårigheter i **personalrelaterade frågor**

Insamlad data under projektet- 21 intervjuer

Främjande faktorer för ungas inställning till chefsroll

- Feedback och god kommunikation i organisationen
- Handlingsutrymme vad gäller planering, beslut och arbetstider
- Utrymme för inhämtade av ny kunskap och att bolla idéer/tankar med andra
- Stöd: ledningens förtroende, utbildning, stegvis introduktion i ledarrollen, mentor

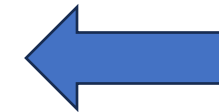
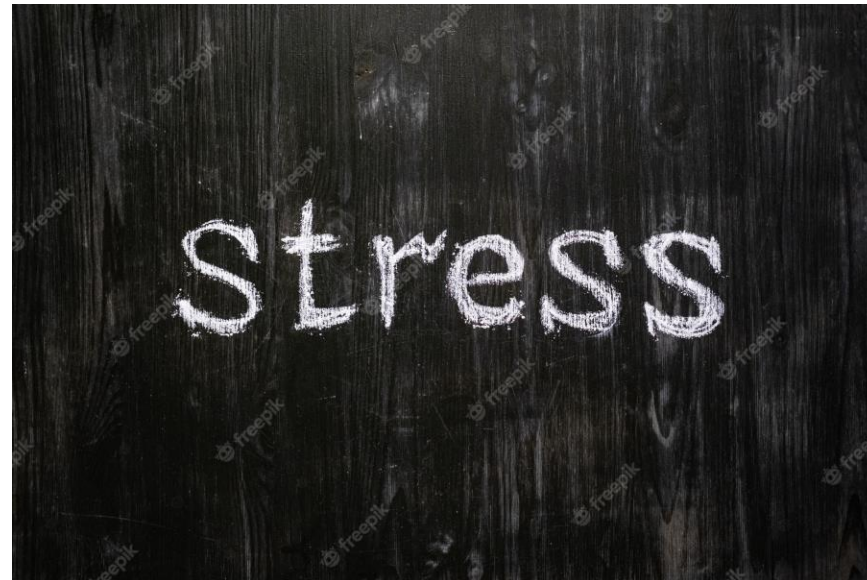

Unga chefers utmaningar i arbetet

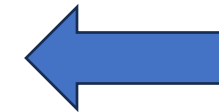
Att undantrycka
och dölja känslor

Rollkonflikter

Ansvarsfrågor

Beslutsfattning

Stress, hälsa och välbefinnande

- Unga chefer upplever *högre stressnivåer, större konflikter mellan arbete och privatliv*, samt *sämre allmän hälsa* jämfört med chefer generellt i Sverige
- Manliga unga chefer skattar något högre på *stress, konflikt arbete/privatliv*, något *lägre allmän hälsa och lägre välbefinnande* jämfört med kvinnliga unga chefer (ej signifikant).
- *Konflikt mellan arbete/privat* hade starkast negativt samband med stress och hälsovariabler.
- *Stöd från chef* visade starkast positivt samband med stress och hälsovariablerna

Vad kan vi lära oss
från forskningen?

UNG OCH CHEF

En guide till organisationer som vill ta tillvara på unga chefers potential

Säkerställ en trygg arbetsmiljö och hälsa för unga chefer

- Tydliggör chefsrollen; mandat/ansvar
- Mentorskap: balansera krav
- Instegsroller
- Hållbar utveckling
- Följ upp unga chefers arbetsmiljö
- Betydelse av närmaste chef

Möt unga chefer i deras utmaningar

- Utökat introduktionsprogram
- Vad innebär det att vara chef?
- Personalfrågor
- Organisationskultur; motverka diskriminering
- Flexibilitet i tid och rum

Undanröj hinder för unga kvinnor?

- Balanserad könsfördelning
- Återkoppling för att minska glapp
- Validera svårigheter
- Förebilder

Motivera unga att stanna

- Erbjud utvecklingsmöjligheter
- Återkoppling
- Långsiktigt stöd
- Våga satsa på unga chefer

Tack för att ni lyssnade!

christina.bjorklund@ki.se

hanna.irehill@umu.se

**Karolinska
Institutet**

UMEÅ UNIVERSITET